

Ερώτημα που διατυπώθηκε στις επαναληπτικές πανελλαδικές εξετάσεις του 2023

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ «ΚΕΙΜΕΝΟΥ 1»

Σημαντικοί γινόμαστε μέσα από τις πράξεις μας και τη στάση ζωής μας, και όχι μέσα από κούφια φιλοσοφία, αόριστα και χυδαία ρητά. Ο σεβασμός είναι κόσμημα κι αυτό το κόσμημα μάθε να το φοράς και να το προσέχεις καθημερινά. Ίσως να είναι και το μόνο που σε κάνει πραγματικά πιο όμορφο...

ΕΡΩΤΗΜΑ:

Στην παράγραφο του «Κειμένου 1» (Σημαντικοί γινόμαστε... πιο όμορφο...) ο συγγραφέας χρησιμοποιεί μια αναλογία. Ποια είναι τα δύο μέρη της και τι επιτυγχάνει με αυτή;

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Ο συγγραφέας στην εν λόγω παράγραφο χρησιμοποιεί μια εκτεταμένη παρομοίωση, δηλαδή το σχήμα λόγου της αναλογίας. Η αναλογία καθιστά πιο σαφή την κύρια έννοια της παραγράφου, η οποία είναι ο αυτοσεβασμός. Ειδικότερα, παραλληλίζονται δύο φαινομενικά ασύμβατες έννοιες, που είναι ο σεβασμός, από τον οποίο οφείλει να εμφορείται κάθε άνθρωπος με ένα κόσμημα, που η βασική του χρήση είναι να στολίζει και να κοσμεί εκείνον, που το φοράει. Συνεπώς, το αναφορικό μέρος της αναλογίας είναι ο αυτοσεβασμός, που διέπει κάθε άνθρωπο, που εκτιμάει τον εαυτό του και το δεικτικό μέρος από την άλλη είναι το κόσμημα, που στολίζει οποιονδήποτε το φοράει. Ο παραλληλισμός στοχεύει να αναδείξει το κοινό σημείο των

δύο, που δεν είναι άλλο από την πολύτιμη αξία τόσο του αυτοσεβασμού, όσο και ενός εντυπωσιακού και αισθητικά όμορφου κοσμήματος. Η παραστατικότητα της συγκεκριμένης εικόνας εγείρει σαφώς το ενδιαφέρον του αναγνώστη. Το ύφος αναδύει έντονα συναισθήματα. Τέλος, ο αναγνώστης προβληματίζεται, διότι το νόημα, που υποκρύπτεται είναι διττό και εκφράζεται εύστοχα μέσω της συνειρμικής λειτουργίας του λόγου.

Φιλολόγικοι Διαλόγοι